

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

Številka: 412-01/13-7/ EPA 1425-VI
Ljubljana, 10. 1. 2014

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F), oblikovala naslednje

M n e n j e

k Letnemu poročilu Javnega jamstvenega in preživninskega sklada Republike Slovenije za leto 2012

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 13. seji 7. 1. 2014 obravnavala Letno poročilo Javnega jamstvenega in preživninskega sklada Republike Slovenije za leto 2012, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija **se je seznanila** s poročilom.

Komisiji je vsebino poročila predstavil direktor Jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada (v nadaljevanju Sklad) mag. Robert Marolt in se pri tem dotaknil vsebine tako računovodskega kot poslovnega dela poročila. Pri tem je med drugim navedel statistične podatke o delovanju posameznih delov sklada, izpostavil nakazan trend zmanjševanja izplačil iz jamstvenega sklada (manj večjih stečajev in s tem manj vlog za izplačilo), kadrovsko zasedbo, uspešnost pri izterjavi preživnin ter sodelovanje sklada pri projektu boljšega informiranja zakonitih zastopnikov o možnosti naznanitve neplačevanja preživnine kot kaznivega dejanja po 194. členu Kazenskega zakonika, ker ta ukrep v praksi do sedaj ni dobro zaživel. Pojasnil je tudi, da Sklad v letu 2012 ni realiziral načrtovanih aktivnosti prenove informacijskega sistema, zaradi načrtovane pripojitve Sklada za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov, ki se je izvedla šele v začetku leta 2013.

Komisija je bila seznanjena z dobrim sodelovanjem Sklada s Skupnostjo centrov za socialno delo in samimi centri za socialno delo tako na področju jamstev in preživnin, prav tako tudi z Zavodom RS za zaposlovanje na področju sprejemanja vlog na področju jamstev. Hkrati pa je bilo opozorjeno na težave z delovanjem Sklada za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov v preteklosti, kar je sicer vprašanje poročanja o delu celotnega sklada za leto 2013. Komisija za v prihodnje predlaga, da naj se razmisli o tem, da bi se zaposlovanje invalidov v javnih zavodih izvzelo iz sistema kvot, saj konstantno višanje slednjih zaradi težje prilagoditve delovnih mest in značilnosti dela (delo z ljudmi) povzročajo zavodom prevelike stroške in proračunske obremenitve. Sploh zato, ker učinki vplačil v sklad na podlagi kvotnega sistema niso takšni, da bi upravičevali tovrsten sistem, delež brezposelnih invalidov se namreč ne znižuje tako intenzivno. S strani Sklada je bilo pojasnjeno, da so bili v letu 2013 uvedeni številni ukrepi v zvezi z racionalizacijo in izboljšanjem delovanja tistega dela sklada, ki se

ukvarja z zaposlovanjem invalidov, katerih učinki bodo analizirani v prihodnjih poročilih Sklada.

Komisija je direktorju Sklada v razpravi zastavila vprašanja v zvezi z nekaterimi zneski in indeksi iz tabele št. 7 Realizacija odhodkov Sklada v letu 2012, načrtovani odhodki za leto 2012 in realizacija odhodkov v letu 2011, ki izstopajo - konto 4072 Odškodnine in kazni (v višini 6.423 evrov, v preteklih letih teh stroškov ni bilo), konto 4029 Drugi operativni stroški (indeks 12/11 je 319) in konto 411 drugi transferi posameznikom (indeks 12/11 je 126,8). Tabela je navedena na 10. strani poročila. Komisija je na vprašanja dobila zadovoljiva pojasnila. V zvezi s kontom 420 je bilo pojasnjeno, da je znesek visok, ker je vanj vključeno tudi vračilo v proračun v višini 151.500 evrov na zahtevo Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti zaradi ugotovljenih nepravilnosti pri izvedenem nadzoru, ter da je dejanska realizacija na tem kontu 49.817 evrov. Postavka 411 po pojasnilih Sklada predstavlja izplačila iz lastnih sredstev za programe, torej za poplačilo pravic, znesek 6.423 evrov na kontu 4072 pa se nanaša na kazen, ki jo je Skladu naložil Inšpektorat za delo zaradi ugotovljenih nepravilnosti pri zaposlovanju študentov.

Komisijo je zanimalo tudi sodelovanje Sklada z odvetniškimi pisarnami v zvezi s sodnimi postopki, uspešnost pri izterjavah zavezancev za plačilo preživitve in uvajanje preventivnih ukrepov na tem področju, glede na trend naraščanja vlog za izplačilo preživitve. Iz odgovora je bilo moč razbrati, da Sklad v sodnih postopkih v večini primerov zastopajo na Skladu zaposleni pravniki, storitve odvetniških pisarn pa se uporablja v težjih primerih, kjer se potrebuje specialiste za določeno področje. Sklad prav tako pojasnjuje, da vloge na področju preživitve in tudi jamstev rešuje hitro, običajno v roku enega tedna, ter da so sodišča pri obravnavi zahtev za izterjavo preživitvenih zavezancev hitra in učinkovita. Opaža se, da delež rednih plačnikov narašča tudi zaradi hitrega ukrepanja in strahu pred zagroženimi kaznimi. Problem pa se pojavlja z dejansko izterjavo dolžnikov, saj so mnogi zavezanci za plačilo preživitve tudi sami v socialni stiski, so brez dohodkov oziroma ne posedujejo nepremičnin. Sklad ima tako veliko odprtih terjatev, ki jih že dolga leta ne morejo zapreti, saj izvržbe niso mogoče. Prav tako Sklad nima velikega vpliva na pridobljena sredstva iz naslova subrogacij, saj je vse odvisno od poteka stečaja in uspešnosti poplačil iz stečajne mase.

Komisija je pozvala Sklad k nadaljevanju ukrepov za racionalizacijo poslovanja in zmanjšanje deleža stroškov za delovanje Sklada v masi celotnih odhodkov, kljub danemu pojasnilu s strani Sklada, da je v letu 2013 pričakovati povečanje omenjenih stroškov ravno zaradi zamika investicij v informacijski sistem iz leta 2012 v leto 2013.

Komisija je ob obravnavi poročila izpostavila tudi zakonodajno iniciativo Državnega sveta – Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Javnem jamstvenem in preživitvenem skladu (ZJSRS-F), EPA 2304-V, ki jo je Državni svet na podlagi pobude Interesne skupine delojemalcev 8. 12. 2011 vložil v zakonodajno proceduro. Namen predloga zakona je bil vzpostaviti institut nadomestila neizplačanih plač oziroma nadomestil plače za plačane odsotnosti z dela in s tem rešiti ekonomski položaj delavcev, ki imajo še vedno sklenjeno delovno razmerje pri insolventnem delodajalcu, a jim ta zaradi svojega slabega finančnega položaja ni izplačal treh zaporednih plač. Predlagano je bilo, da bi delavci nadomestilo prejeli s strani sklada, torej na način subrogacije, do višine izplačanih sredstev delavcu. Zakonodajni postopek v zvezi z omenjenim predlogom zakona se je žal zaključil s potrditvijo sklepa Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, na 2. seji Državnega zbora 19. aprila 2012. Komisija meni, da bi bilo glede na pomembno vsebino zakonodajne iniciative potrebno slednjo ponovno preučiti in razmisliti o možnosti in smiselnosti njene ponovne vložitve v zakonodajno proceduro.

Komisija je po končani razpravi sprejela sledeča sklepa:

- 1. Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide se je seznanila z Letnim poročilom Javnega jamstvenega in preživninskega sklada Republike Slovenije za leto 2012.**
- 2. Komisija poziva Službo Državnega sveta za pravne in analitične zadeve, da ponovno preuči vsebino Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Javnem jamstvenem in preživninskem skladu (ZJSRS-F), EPA 2304–V, in oceni možnost in smiselnost njegove ponovne vložitve v zakonodajno proceduro.**

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije mag. Peter Požun.

Sekretarka komisije
Nuša Zupanec, l. r.

Predsednik komisije
mag. Peter Požun, l. r.